هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

آهنگساز مغضوب

۴۴سال پیش، برابر ۹ آگوست ۱۹۷۵ میلادی، دمیتری شوستاکوویچ، آهنگساز شهیر روس در مسکو درگذشت. در تاریخ موسیقی جهان از شوستاکوویچ به‌عنوان آهنگسازی مدرن یاد شده است و شاید درست به همین دلیل او هیچگاه موسیقیدان مورد علاقه هیأت حاکمه اتحاد جماهیر شوروی و بالاخص شخص ژوزف استالین نبود. مشهور است که استالین شخصا با نوشتن نقدی منفی در روزنامه پراودا، ارگان رسمی حزب کمونیست ضمن کوبیدن اپرای «لیدی مکبث» شوستاکوویچ، او را متهم کرد که به جای تقدیر از خلق قهرمان شوروی توجه خود را معطوف دشمنان آرمان‌های کشور کرده است. اکثر آثار شوستاکوویچ تا وقتی استالین زنده بود اجازه اجرا در قلمرو اتحاد جماهیر شوروی را نداشتند.

تذکره

صدای موزون فلسطین

«وقتی باران نیستی/نازنین من/درختی باش/سرشار از باروری/درخت باش/و اگر درخت نیستی/نازنین من/سنگی باش/سیراب رطوبت/سنگ باش/و اگر سنگ نیستی/نازنین من/ماه‌ای باش/در خواب معشوق/ماه باش». ۱۱سال پیش برابر ۹ آگوست ۲۰۰۸ میلادی، محمود درویش، شاعر شهیر فلسطینی در هوستون تگزاس درگذشت. درویش ۱۳ مارس ۱۹۴۱ میلادی در البروه، روستایی در شرق عکا متولد شد. نام او به خاطر سرودن اشعاری در حمایت از مردم فلسطین، در بین مسلمانان و خصوصا جهان عرب پرآوازه‌تر از هر شاعر دیگری است. درویش در طول ۴دهه فعالیت بیش از ۳۰ مجموعه شعر و ۸ اثر منثور منتشر کرد. جالب است بدانید محمود درویش فقط بین مسلمانان مشهور نیست و آثار او به بیش از ۲۲ زبان ترجمه شده. محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین چندسال پیش در بخشی از سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد شعری از محمود درویش را خواند که مضمون آن چنین بود: واقفون هنا/قاعدون هنا/دائمون هنا/خالدون هنا/ولنا هدف واحدٌ واحدٌ واحدٌ: أن نکون و سنکون. «اینجا می‌ایستیم/اینجا می‌نشینیم/اینجا دایمی هستیم/اینجا ابدی هستیم/و همه ما یک، یک و فقط یک هدف داریم/این که هستیم و خواهیم بود.»

فوکوس

احمدشاه قاجار در لندن ۱۲۹۸ خورشیدی

۱۰۰سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۹ مرداد ۱۲۹۸ خورشیدی، احمدشاه قاجار، راهی نخستین سفر اروپایی خود شد. این سفر که تقریبا بلافاصله بعد از انعقاد قرارداد استعماری ۱۹۱۹ بین ایران و انگلستان انجام شد، انتقاد نمایندگان مجلس و نخبگان کشور را به دنبال داشت.

فرجام

نویسنده همه نسل‌ها

«گرگ بیابان»، «سیذارتا»، «دمیان»، «گرترود» و... همگی شاهکارهایی هستند که کتابخوان‌ها را به یاد نویسنده شهیر آلمانی-سوییسی و برنده نوبل ادبیات ۱۹۴۶ میلادی هرمان هسه می‌اندازند. این نویسنده بزرگ در طول زندگی‌اش علاوه بر نوبل ادبیات، یکی مهمترین جوایز ادبی زمان خود یعنی جایزه ادبی گوته را نیز از آن خود کرد. هسه از جمله نویسندگانی است که در ایران طرفداران بسیاری دارد و تاکنون آثار بسیاری از او به فارسی ترجمه شده‌اند. زمانی رضا رجبی از مترجمان آثار هسه درخصوص او گفته بود: «... نسل پیش از ما، بیشتر اشتفان تسوایگ می‌خواندند... ولی دوره او گذشت. یک دوره‌ای هم برتولت برشت مد بود. اما آن هم گذشت. یک دوره هم هاینریش بُل بود. هسه اما گویی موج دریاست. زمانی مد هسه بالا می‌رود، افزایش می‌یابد، فروکش می‌کند، ولی هر نسلی که می‌آید، هسه باز کشف می‌شود. یک مدتی از یاد می‌رود و باز نسل و گروه جدیدی کشفش می‌کنند...» ۵۷ سال پیش، برابر ۹ آگوست ۱۹۶۲ میلادی، هرمان هسه در ۸۵ سالگی درگذشت. از سال ۱۹۳۲ میلادی جایزه‌ای به نام او به دیگر نویسندگان برگزیده اهدا می‌شود.

دژاوو

عربستان و کابوس ۲۰

سران گروه ۲۰

یک پهپاد ساخت یمن

سیر وقایع در منطقه خاورمیانه به محدوده‌ای غیرقابل پیش‌بینی وارد شده است. تا همین یک‌ماه پیش کسی گمان نمی‌برد امارات متحده عربی که نقش مرید بی‌چون و چرای عربستان سعودی را در این چندسال اخیر بازی کرده است، به ناگهان تصمیم بگیرد حضور نظامی خود را در یمن کاهش داده و همزمان هیأتی را به ایران بفرستد. از آنسو عربستان نیز با فرستادن پالس‌هایی مبنی بر آمادگی این کشور برای تعامل دیپلماتیک با ایران بعد از مدت‌ها لحنی مسالمت‌جویانه در برابر همسایه قدرتمند خود اتخاذ کرده و نشان داد تغییر مسیر امارات آنقدرها هم بدون هماهنگی قبلی نبوده است. این میان در حالی که کورسوی امیدی برای حل‌وفصل بحران یمن درخشیدن گرفته است، اوضاع سوریه بعد از یک دوره نسبتا طولانی ثبات می‌رود تا دوباره دستخوش التهاب شود؛ زیرا گفته شده رجب طیب اردوغان قصد دارد یک عملیات نظامی بزرگ در شرق فرات و بر ضد کردهای مسلح سوریه را رهبری کند.

گرفتن میزبانی سران عدم تعهد از صدام

اما در میان همه این تحولات ریز و درشت، تمایل عربستان برای خاتمه جنگ یمن چیزی نیست که بشود از کنارش به سادگی گذشت. برای این که بفهمیم چرا ریاض یا در واقع محمدبن‌سلمان تصمیم گرفته است ماجرای یمن را فیصله دهد، لازم است ۴دهه به عقب برگردیم. در تابستان ۱۳۶۱ خورشیدی و بحبوحه جنگ ایران و عراق، وقتی صدام حسین خود را آماده میزبانی هفتمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد می‌کرد، تهران ضمن رد صلاحیت عراق برای برگزاری چنین اجلاسی، بغداد را شهری ناامن برای میزبانی سران کشورهای عضو جنبش خوانده و پیشنهاد داد برگزاری اجلاس به کشوری دیگر محول شود. این پیشنهاد در بدو امر مورد استقبال کشورها قرار نگرفت، خصوصا که اکثرشان نمی‌خواستند در این ماجرا متهم به جانبداری از کشور خاصی شوند. از سویی دیگر صدام حسین نیز ضمن رد تهدیدات ایران اعلام کرد بغداد از هر جای دیگر دنیا برای میزبانی از سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد امن‌تر است.

پهپادهای یمنی بر فراز اجلاس گروه ۲۰

نتیجه اصرار روی میزبانی بغداد این شد که ۳۰ تیر ۱۳۶۱ دو فانتوم نیروی هوایی ارتش ایران که هدایت یکی از آنها را شهید عباس دوران برعهده داشت، با گذر از دیوار پدافند هوایی عراق وارد آسمان بغداد شده و اهداف مورد نظر را با موفقیت بمباران کردند. بعد از این عملیات فیدل کاسترو طی نامه‌ای دهلی نو را به‌عنوان شهر جایگزین برای برگزاری اجلاس پیشنهاد داد که این بار مورد موافقت دیگر کشورهای عضو جنبش قرار گرفت. حالا بیایید به وضع عربستان نگاهی کوتاه بیندازیم. این کشور سال ۲۰۲۰ میزبانی سران گروه ۲۰ را برعهده دارد و ریاض قطعا میل ندارد در جریان این اجلاس آب در دل سران اقتصادهای بزرگ جهان تکان بخورد. حالا تصور کنید در شبی که ترامپ، ملک سلمان، نخست‌وزیر ژاپن، رئیس جمهوری چین، نخست‌وزیر انگلستان و باقی سران گروه ۲۰ سر میز شام نشسته‌اند، یک پهپاد یمنی وارد آسمان ریاض شود!

معما

تسلیم ژاپن

در آگوست ۱۹۴۵ میلادی جنگ جهانی دوم ماه‌ها بود که در اروپا به پایان رسیده بود اما هزاران کیلومتر آنسوتر، جایی در شمال غرب اقیانوس آرام یک کشور کوچک هنوز سرسختانه مقاومت می‌کرد. شاید درست به همین دلیل وقتی در کنفرانس پوتسدام هری ترومن، رئیس جمهوری آمریکا خبر آزمایش موفق بمب اتمی را دریافت کرد، حتی لحظه‌ای برای آزمودن سرسختی ژاپنی‌ها با این دستاورد شیطانی فیزیکدانان تردید به خود راه نداد. ۶ و ۹ آگوست ۱۹۴۵ با انفجار دو بمب اتمی مهیب در شهرهای هیروشیما و ناکازاگی، توکیو دریافت دشمن به سلاحی دست یافته است که هیچ سپری دفاعی یارای مقاومت در برابر آن را ندارد. پس ۷۴سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۰ آگوست ۱۹۴۵، یعنی یک روز پس از بمباران اتمی ناکازاگی، دولت ژاپن به اطلاع متفقین رساند که تحت شرایطی خاص آمادگی این را دارد که کشور را تسلیم کند.

تصمیم امپراتور برای اجتناب از ادامه کشتار

برای ژاپنی که در طول تاریخ خود نه شکست نظامی متحمل شده بود، نه به اشغال درآمده بود و تازه افتخار شکست‌دادن امپراتوری قدرتمندی چون روسیه تزاری را هم در کارنامه داشت، سنگین بود که با وجود چنین سابقه‌ای تن به تسلیم بدهد. اما سلاح هسته‌ای با کسی شوخی نداشت، خصوصا که هری ترومن به شکلی کاملا رسمی اعلام کرده بود تا زمانی که ژاپن تسلیم نشود، بمباران اتمی شهرهای این کشور ادامه خواهد یافت. تسلیم‌شدن برای ژاپنی‌ها آسان نبود اما تمایل شخصی امپراتور برای خاتمه‌دادن به این داستان کار را برای جناح خسته از جنگ در دولت آسان کرد. شرط ژاپنی‌ها برای تن‌دادن به تسلیم، تضمین احترام به جایگاه و شأن امپراتور بود اما متفقین در ابتدای امر این شرط را نپذیرفتند. هرچند مشکل اصلی در این میان نه‌تنها سرسختی متفقین بلکه مقاومت برخی دولتمردان و نظامیان عالیرتبه ژاپنی در برابر تصمیم دولت این کشور بود.

پخش نطق تسلیم و پذیرش شکست از رادیو

برای ژاپنی‌ها که به‌واقع در طول جنگ جهانی دوم شرق آسیا را زیر سیطره خود داشتند، سخت بود که فقط به واسطه ترس از ادامه بمباران‌های اتمی خود را تسلیم دشمن کنند. از همین‌رو با جدی‌شدن ماجرا، عده‌ای از نظامیان این کشور در یک شبه کودتا امپراتور ژاپن را تحت بازداشت خانگی قرار دادند تا او نتواند از طریق رادیو خبر تسلیم کشور را به اطلاع مردم برساند، اما نهایتا پافشاری امپراتور و پیروی اکثریت دولتمردان و نظامیان از او باعث شد این نطق ۱۵ آگوست ۱۹۴۵ از رادیو پخش شود و به این ترتیب مردم ژاپن که برای نخستین‌بار صدای امپراتور خود را می‌شنیدند، دانستند جنگ جهانی دوم برای آنها نیز به پایان رسیده است. در همین روز نمایندگان دولت ژاپن اسناد تسلیم کشورشان را روی عرشه ناو یواس‌اس میزوری امضا کردند، اما بسیاری از نظامیان این کشور که برافراشته‌شدن پرچم ایالات متحده بالای سر خود را نمی‌پسندیدند، در همان ایام با شمشیر، اسلحه و حتی انفجار نارنجک به زندگی خود خاتمه دادند.

حضور هیأت نمایندگی ژاپن روی عرشه ناو آمریکایی یو اس اس میزوری برای امضا اسناد تسلیم-۱۹۴۵

جدول شماره ۱۷۶۳

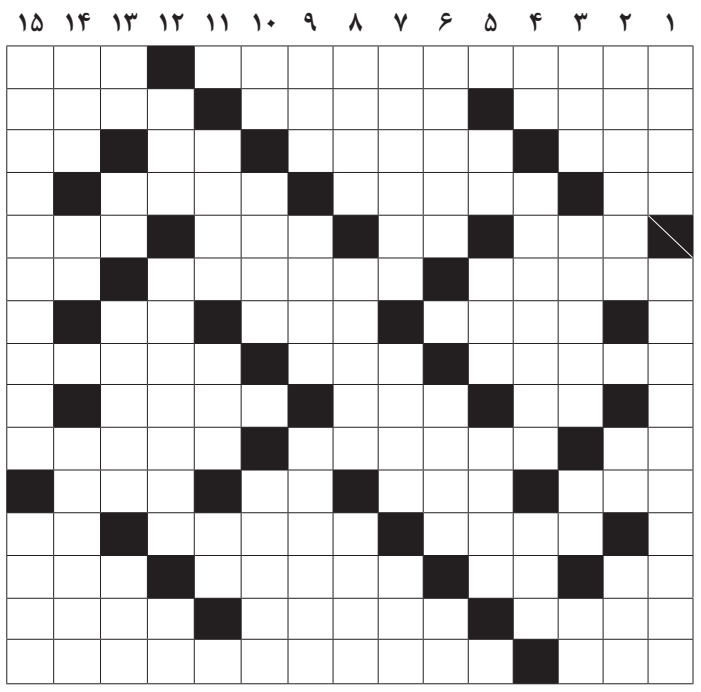

افقی

۱-نامزدشدن در انتخابات-میانسال
۲-لقب سلطان محمد خوارزمشاه-روزنامه ژاپنی-رئیس جمهوری درگذشته مصر
۳-کوچکترین واحد هر عنصر-یکی از واجبات نماز-بوی ماندگی-فرمان خودرو
۴-ساز عرفا-علم نسب‌شناسی-تمام و بدون نقص
۵-شهر آرزو-زمین آذری-گشایش در کار-یک حرف و سه حرف
۶-نشانه پیامبری-اگر موفق باشد از عوامل خوشبختی انسان است-کشنده بی‌صدا
۷-سرباز نیروی دریایی-هوش و حافظه-از خواهران نویسنده انگلیسی
۸-ابدی و پاینده-سال-استفاده از آن در اماکن عمومی ممنوع شده است
۹-رطوبت-استخوان ران-خواب را لذت‌بخش می‌کند
۱۰-نام نویسنده سپیددندان-کامپیوتر-نام دیگر سوره دهر
۱۱-از حبوبات-لباس جراحان-بنده و شما-تکیه کلام خانم‌ها
۱۲-الاغ-ابزار اندازه‌گیری قطر لوله و میله-حرف فاصله
۱۳-شهر برج طغرل-راه میان‌بر-همراه و نوکر-جنگ
۱۴-دختر سرزمین عجایب-جوجه تیغی-دود
۱۵-رود-استادیوم اختصاصی تیم اینتر میلان ایتالیا

عمودی

۱-بی‌رونقی بازار-از اماکن مذهبی قم
۲-سودبردن-ویتامین جدولی-لم‌دادن به پشتی
۳-سوره‌ای با سجده واجب-دیوانه-خسیس-جا وزمین آذری
۴-مروارید-پنجمین فیلم سینمایی احمدرضا معتمدی-الفبای تلگراف
۵-واحدی برای انسان-دودکش آشپزخانه-باخبر
۶-نخستین قرارداد خرید نفت را با ایران امضا کرد-هوس باردار-هر یک از دو سطح سکه
۷-بندری در گیلان-روسا-شکاف و ترک
۸-توبه‌کننده-وسیله‌ای برای نگهداری اوراق است-سرمربی تیم دورتموند
۹-بخشنده-سربها-همیشه به‌طور دایم
۱۰-برکت و فزونی نعمت-نیم میلیون-واجب گردانیدن
۱۱-علامت اختصاری نیروی انتظامی-نیروها-دریا
۱۲-مادر وطن-پزشک نامی یونان باستان-مادر لر
۱۳-ناشنوا-افشای راز-دریاچه‌ای در آفریقا-لبلبی
۱۴-یخ-برگ برنده-جنبیدن و تکان خوردن چیزی در جای خود
۱۵-منظومه‌ای از نظامی گنجوی-معتمدان

حل جدول شماره ۱۷۶۲

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	خ	و	ن	چ	گ	ر	خ	و	ر	د	ن	■	خ	ا	م
۲	ر	ا	و	ی	■	ع	ی	ا	د	ت	■	ا	م	ر	ا
۳	م	■	ع	ز	ا	د	ا	ر	ی	■	چ	ش	ی	د	ن
۴	ا	ب	■	ه	م	ا	ل	■	ف	ر	م	ا	ن	■	ی
۵	ب	ا	ب	■	ن	س	ی	م	■	س	ا	م	■	ا	ت
۶	ا	ز	ا	ل	ی	ا	■	ر	ز	ی	ن	■	خ	د	و
۷	د	■	ی	و	ت	■	غ	ز	ه	■	ه	م	ی	ا	ر
۸	■	ت	ک	ل	■	م	ی	ن	ر	و	■	ا	ر	ک	■
۹	ا	ق	و	ا	م	■	ر	گ	ه	■	ا	س	ه	■	چ
۱۰	ل	و	ت	■	ن	ا	ت	و	■	ا	ن	ک	س	ا	ر
۱۱	ا	ی	■	چ	ش	ن	■	ش	م	ن	د	■	ر	و	ن
۱۲	ک	■	ت	ن	ا	س	ا	■	ن	ب	ر	د	■	ل	و
۱۳	ل	ا	ه	و	ت	■	د	ر	چ	ا	ز	د	ن	■	ب
۱۴	ن	ی	و	ن	■	ت	س	ع	ی	ر	■	ه	ا	ر	ی
۱۵	گ	ا	ر	■	م	ق	ا	ب	ل	ه	ب	■	م	ث	ل